

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI OBITELJSKOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI OVIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE CE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Europska konvencija o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda određuje da svatko ima pravo na sudsku zaštitu svojih građanskih prava, kao i utvrđenja obveza građanske naravi.

Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske br. U-I-745/1999 od 8. studenog 2000. godine potvrđeno je da upravna tijela u pravilu ne udovoljavaju zahtjevu neovisnosti tijela koja odlučuju o građanskom pravu, odnosno obvezi prema ustaljenoj praksi Europske komisije i Europskog suda.

Uvažavajući praksu Europske komisije i Europskog suda, te članak 6. Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i članak 5. Protokola broj 7. uz Konvenciju, kao i Odluku Ustavnog suda RH, donijet je Obiteljski zakon 14. srpnja 2003. godine, objavljen 22. srpnja 2003. godine i stupio na snagu danom objave u Narodnim novinama br. 116/03.

Člankom 367. ovog Zakona određeno je da odredbe članaka 44. do 50., članka 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 112., 113., 116. i 117. ostaju na snazi još šest mjeseci. Odgoda primjene navedenih odredbi izvršena je s ciljem pripreme sudova za postupanje u obiteljskim stvarima koje su iz nadležnosti centara za socijalnu skrb prenijete na sudove, s početkom primjene 22. siječnja 2004. godine.

No kako sudovi nisu izvršili potrebne radnje za preuzimanje ovih poslova, donijet je Zakon o izmjenama i dopunama Obiteljskog zakona koji je objavljen 9. veljače 2004. godine, a koji je stupio na snagu danom objave u Narodnim novinama br. 17/04. Njime se ponovo odgoda primjena navedenih odredbi do 30. rujna 2004. godine.

Ministarstvo pravosuda dana 17. lipnja 2004. godine po drugi puta traži odgodu primjene spomenutih odredbi Obiteljskog zakona jer zbog preopterećenosti velikim brojem predmeta nije izvršena priprema sudova za pravodobno preuzimanje i postupanje u obiteljskim stvarima iz dosadašnje nadležnosti centara za socijalnu skrb, a koji predmeti, zbog svoje osjetljivosti, zahtijevaju puni angažman suca i poštivanje strogih i vrlo kratkih rokova.

Ministarstvo pravosuda kao razloge odgode također navodi nedovoljan broj specijaliziranih sudaca, te stoga i potrebu provođenja postupka imenovanja novih sudaca, a koji postupak, sukladno Zakonu o sudovima i Zakonu o Državnom sudbenom vijecu, traje nekoliko mjeseci. Nadalje, navodi i potrebu zapošljavanja određenog broja sudskih savjetnika, stručnih suradnika i drugih službenika koji su uključeni u rješavanje ovih predmeta. Iste razloge navodi i predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske svojim dopisom od 20. svibnja 2004. godine, koji prilažemo uz obrazloženje ovog zakonskog prijedloga.

Zbog nepripremljenosti sudova, za očekivati je da bi primjena sadašnjeg članka 367. Obiteljskog zakona dovela do velikih poteškoća u učinkovitoj zaštiti prava građana, posebice djece, o čijim se pravima odlučuje.

Iz ovih se razloga predloženim Zakonom omogućuje sudovima priprema za kvalitetno postupanje u obiteljskim stvarima s rokom do 31. prosinca 2005. godine, a za to se vrijeme i nadalje zadržava nadležnost centara za socijalnu skrb radi osiguranja kontinuiteta u zaštiti prava građana.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva.

IV. DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku. To je potrebno kako bi se centrima za socijalnu skrb osigurala zakonska osnova za daljnje postupanje u okviru dosadašnje nadležnosti, a sudovima omogućila cjelovita priprema za preuzimanje odgovarajućih poslova od centara za socijalnu skrb.

IV. TEKST KONACNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Ovaj Prijedlog Zakona sadrži tekst konacnog prijedloga Zakona o izmjeni Obiteljskog zakona s obrazloženjem.

KONACNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI OBITELJSKOG ZAKONA

Clanak 1.

U Obiteljskom zakonu («Narodne novine» br. 116/03 i 17/04), u clanku 367., stavku 1., rijeci: «do 30. rujna 2004.» zamjenjuju se rijecima: «do 31. prosinca 2005.».

Clanak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u «Narodnim novinama».

Obrazloženje

Uz članak 1.

Sudovi nisu spremni za provedbu odredbi članaka 44. do 50., članka 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 112., 113., 116. i 117. Obiteljskog zakona u propisanom roku, do 30. rujna 2004. godine. Pomak roka do 31. prosinca 2005. omogućit će prilagodbu pravosuda zahtjevima ovoga Zakona, a centrima za socijalnu skrb kontinuitet u postupanju u ovim stvarima do određenog roka.